

Nr 178.

Godkänd av första kammaren den 7 maj 1919.

Godkänd av andra kammaren den 7 maj 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående åstadkommande av utredning till förhindrande av spel om penningar eller penningars värde.

(Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9.)
(Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 5.)

Till Konungen.

Uti inom riksdagen väckta motioner har uppmärksamheten fästs å önskvärdheten därav, att åtgärder vidtoges i syfte att stävja den alltmer tilltagande benägenheten för spel om penningar eller penningars värde; och hava motionärerna med sina framställningar närmast avsett kortspelet.

Till stöd för motionerna har framhållits den oroväckande grad, i vilken kortspelet under kristidsåren tilltagit.

Ofta hände det, att vid auktions- och samlingslokaler samt på andra offentliga platser kortspel ägde rum, varvid särskilt ungdomen toge livlig del i spelet. Exempel finnes då vid dylika tillfällen tusentals kronor bytt ägare. Pojkar i skolåldern, vilka närvarit vid kortspel av detta slag, hade sedermera ofta till den grad hängivit sig åt kortspel, att de i många fall drivits till stöld för att erhålla medel till insatserna.

På arbetsplatser och inom industrisamhällen, där kortspelsraseriet även gripit omkring sig, hotade detta »nöje» att bliva ett samhällsont, som på alla sätt måste söka stävjas. Arbetare, som hade stor familj att försörja, spelade ofta bort sin avlöning för lång tid framåt, varigenom hela familjens existens äventyrades.

Från arbetarehåll hade man också insett nödvändigheten av att stävja kortspelet, och inom vissa län vore framställningar gjorda till Eders Kungl. Maj:ts Befallningshavande med begäran om åtgärder för motarbetandet av det onda. Från nämnda myndighet hade emellertid svarats, att det för närvarande icke existerade något lagrum, som gäve Kungl. Befallningshavande befogenhet att ingripa på detta område.

Icke endast kontanta medel spelades bort, utan även värdeföremål av vad slag som helst, både levande och döda inventarier; ja ibland både gård och grund.

Icke sällan förekomme det, att tågresande bleve utsatta för kotterier bland medpassagerarne, vilka idkade kortspel under svordomar och högröstat tal, varvid slutet ofta blivit gräl och t. o. m. slagsmål.

Med hänsyn härtill syntes det motionärerna, att åtgärder borde vidtagas för att stävja åtminstone de värsta och skadligaste yttringarna av detta samhällsönda, varvid uti den ena av motionerna bland annat ifrågasattes förbud för allt kortspel utomhus samt uti den andra av dessa förbud för kortspel å alla offentliga platser.

De missförhållanden, som i förevarande motioner beröras, äro otvivelaktigt av den art, att de äro ägnade att påkalla uppmärksamhet av en var, som behjärtar vikten av en sund folkmoral. Det stegrade begäret att på lättvindigt sätt förtjäna penningar är en kristidsföreteelse, som allmänt kunnat iakttagas, och den tilltagande lusten att genom äventyrligt spel åtkomma penningvinster står härmed i nära samband. Inom alla samhällslager har spellusten vunnit en utbredning, vars yttringar — i moraliskt såväl som ekonomiskt avseende — äro sådana, att de måste ingiva allvarliga bekymmer. Skäl torde finnas att i likhet med motionärerna tala om ett verkligt »kortspelsraseri». Önskvärldheten av att något kunde åtgöras till förekommande av den skada, särskilt för den upp-

växande ungdomen, som den utbredda spellusten innebär, torde också av ingen förnekas.

Att statsmakterna icke kunna vidtaga sådana åtgärder, som skulle fullkomligt råda bot på förevarande missförhållanden, torde ligga i öppen dag. Men effektiviteten av åtgärder i motionernas syfte torde enligt riksdagens mening ej heller böra underskattas.

Med hänsyn till vad sålunda anförts, får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning om, på vad sätt och i vilken utsträckning spel om penningar och penningars värde kunna förhindras, och sedermera för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 7 maj 1919.

Med undersåtlig vördnad.
